
ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN - POLONIA

VOL.LX, SUPPL. XVI, 347

SECTIO D

2005

Akademia Bydgoska im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Katedra Kultury Fizycznej
Kazimierz Wielki Academy of Bydgoszcz, Physical Education Department

MAREK NAPIERAŁA

*Drinking alcohol among Physical Education students
of Bydgoszcz Academy*

**Spożywanie alkoholu wśród studentów Akademii Bydgoskiej
z kierunku wychowania fizycznego**

Doniesienia związane ze spożywaniem alkoholu wśród polskiego społeczeństwa wzbudzają niepokój. Stale zwiększająca się ilość spożywanego alkoholu oraz obniżanie się granicy wieku ludzi sięgających po alkohol powoduje sytuację alarmującą. Nadużywanie spożywania alkoholu prowadzić może do alkoholizmu. Alkoholizm jest zjawiskiem stanowiącym przejaw i formę niedostosowania społecznego [1]. Uzależnienie jest zespołem chorobowym, patologicznym powodującym uszkodzenie sprawności psychofizycznych. Występuje zmiana postaw hierarchii wartości z tendencją do agresji i przestępczości. Ofiarami tej choroby są nie tylko osoby pijące, ale i całe społeczeństwo.

Powodów, dla których spożywa się alkohol należy szukać w obyczajowości [2]. Istnieje przeświadczenie, że wspólne picie ułatwia nawiązywanie i umacnianie kontaktów międzyludzkich, staje się źródłem radości, tworzy okazję do spotkań, ułatwia zabawę i załatwianie interesów. Często wymienianym powodem picia alkoholu jest chęć i potrzeba szybkiego poprawienia nastroju.

Obserwacja życia akademickiego i występujące w nim niepokojące zachowania stały się przyczyną badań tegoż środowiska [4]. Częste przesadnie, hałaśliwe egocentryczne zachowania wzbudzają niepokój.

Studenci są tą grupą społeczną, która powinna określać przyszły kształt społeczeństwa, ale niestety charakteryzuje się niską świadomością skutków wywołanych przez alkohol prowadzących do uzależnienia. Dla tej grupy młodych ludzi picie alkoholu staje się często rytuałem wprowadzającym w życie dorosłe, biletem wstępu do paczki rówieśników. Alkohol może być traktowany jako pomoc i środek służący łagodzeniu nieśmiałości zwłaszcza w stosunku do płci przeciwnej.

Spędzanie czasu wolnego przy alkoholu przez młodzież jest traktowane jako zachowanie normalne [2]. Stan wiedzy dotyczący skutków nadużywania alkoholu jest lekceważony. Wobec rosnącego zagrożenia uzależnieniem alkoholowym w środowisku studenckim istnieje potrzeba prowadzenia badań w celu poznania i stałej kontroli tej patologii, a wyniki mogą przyczynić się do podejmowania skutecznych działań profilaktycznych służących ograniczeniu lub likwidacji tej patologii [5,6].

MATERIAŁ I METODA

Badania przeprowadzono w grudniu 2003 roku wśród 155 studentów i 78 studentek Akademii Bydgoskiej studiujących na kierunku wychowania fizycznego. Badani w wieku 20-26 lat zostali poinformowani o celach badań.

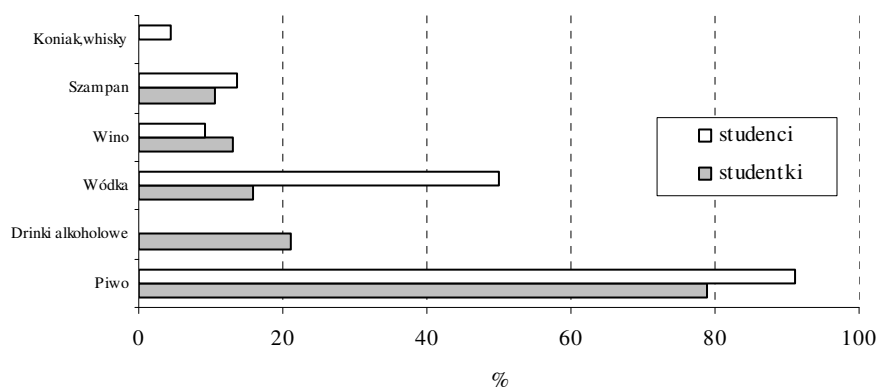
Celem badań było uzyskanie odpowiedzi na pytania:

- czy i dlaczego studenci piją alkohol?
- jakie elementy sprzyjają picciu alkoholu?
- jakie skutki nadużywania alkoholu dostrzegają sami studenci?

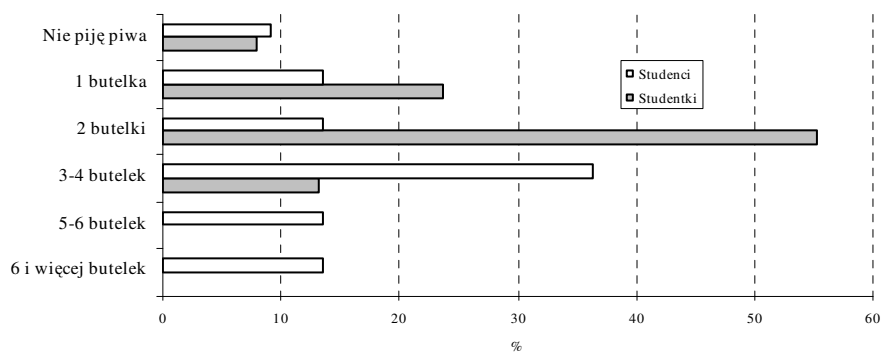
Do uzyskania odpowiedzi na postawione cele badawcze wykorzystano ankietę jako metodę gromadzenia informacji. Zastosowano pytania zamknięte i otwarte. Podstawową cechą różniącą badanych uczyniono płeć i na drodze badań empirycznych sprawdzono czy płeć wpływa na przebieg, rozmiary i uwarunkowania picia alkoholu. Wyniki badań przedstawiono na rysunkach.

Dane empiryczne przekraczają 100% ponieważ badani mieli możliwość więcej niż jedną odpowiedź.

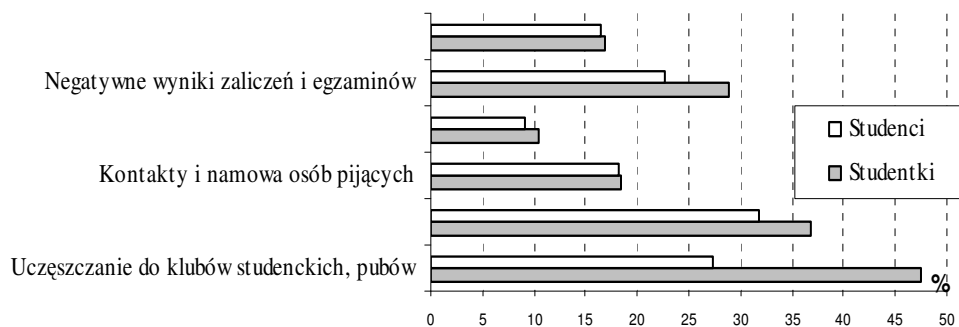
WYNIKI

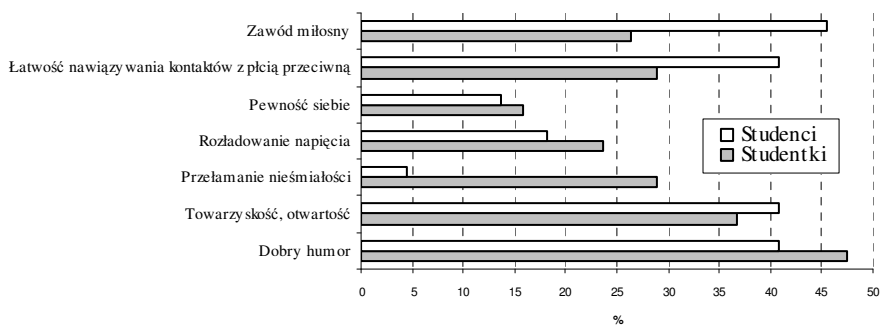
Rys. 1. Najczęściej spożywany alkohol

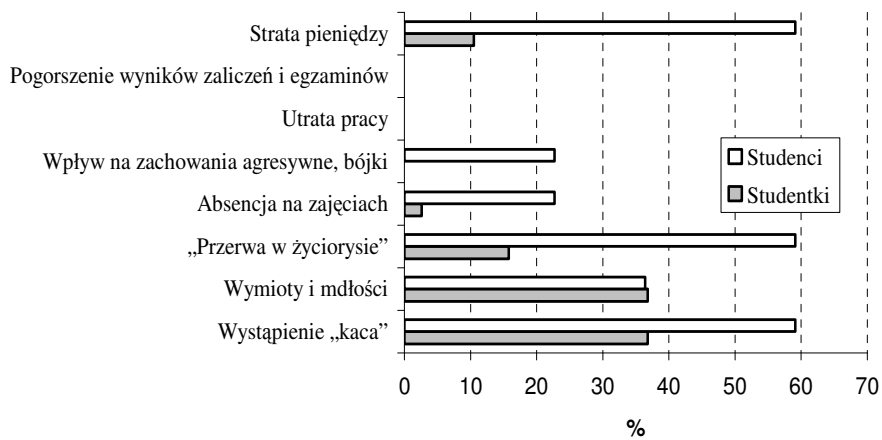
Rys. 2. Ilość wypijanego piwa jednorazowo

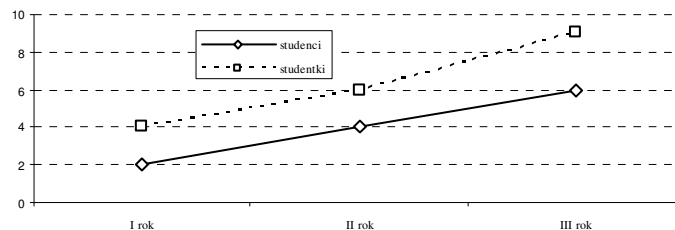
Rys. 3. Elementy sprzyjające spożywaniu alkoholu w opinii studentów

Rys. 4. Powody picia alkoholu

Rys. 5. Skutki picia i nadużywania alkoholu w ocenie studentów

Rys. 6. Picie napojów alkoholowych na I, II i III roku studiów wg skali od 1-10

Najczęściej spożywanym napojem alkoholowym wśród badanych jest piwo (prawie 80% studentek i 90% studentów). Najczęściej wypijane są 2 butelki przez studentki a 3-4 przez studentów. Studentki na drugim miejscu wymieniają alkohol pity jako tzw. "drinki", a studenci wódkę.

Elementem najczęściej wymienianym jako sprzyjającym spożywaniu alkoholu wymienia się kluby studenckie i puby (studentki) oraz obozy sportowe (studenci). Kluby studenckie to miejsce powszechnego alkoholu, który zdaniem badanych kobiet jest warunkiem dobrej zabawy. Jest on łatwo dostępny, dzięki niemu „impreza rozkręca się”, „można się wyluzować i odreagować”, a powodem, dla którego piją alkohol studentki to chęć posiadania dobrego humoru. Uważają one, że dzięki spożywaniu alkoholu stają się bardziej towarzyskie, otwarte, przełamana zostaje nieśmiałość i ułatwione zostają kontakty z płcią przeciwną. Sięganie po alkohol w warunkach klubowych stało się zwyczajem. Studenci wymieniają najczęściej jako powód picia alkoholu zawód miłosny. Zawód miłosny stanowi usprawiedliwienie, środek „kojący ból” pomocny w pogodzeniu się z utratą ukochanej osoby, uznali że to sposób na „utopienie” wszelkiego żalu i smutku. Studenci stawiają w dalszej kolejności, podobnie jak ich rówieśniczki, jako przyczynę picia alkoholu chęć posiadania dobrego humoru i ułatwienie nawiązywania kontaktów, zwłaszcza z płcią przeciwną.

Podkreśleniu wymaga fakt, że miejscem spożywania alkoholu są obozy sportowe. Sprzyjają one licznym spotkaniom i choć czas wolny jest bardzo uszczuplony, studenci znajdują czas na spożywanie alkoholu. Alkohol uznali badani za ważny komponent dobrej zabawy. Często czynią to zdając sobie sprawę z konsekwencji wynikających z powodu jego spożywania (łamanie regulaminu powodujące wydalenie z obozu).

Skutkami negatywnymi zauważanymi najczęściej przez badanych to wystąpienie tzw. „kaca”, wymioty i mdłości. Studenci twierdzą, że nadmiar picia alkoholu powodował u nich najczęściej utratę świadomości. Zauważają, że picie alkoholu powoduje stratę pieniędzy i wpływa na uszczuplenie budżetu.

Zaobserwować można wzrastającą ilość spożywanego alkoholu (rys. 6). Badani stwierdzają, że ilość spożywanego alkoholu przez nich systematycznie wzrasta, co w skali 1-10 ukazuje rysunek 6.

WNIOSKI

Spożywanie alkoholu przez młodych ludzi stało się zwyczajem, który coraz bardziej się upowszechnia [6]. Należy do „nowoczesnego” stylu życia i zachowania akceptowanego nie tylko przez rówieśników. Najczęściej ewentualny problem związany z ryzykiem uzależnienia się jest bagatelizowany i odsuwany. Nie zauważa się negatywnego wpływu na rozwój osobowości, na jego skutki zdrowotne. Alkohol obniża sprawność intelektualną, zaburza koncentrację uwagi [4]. Wielu badaczy zauważa również, że alkohol staje się przyczyną agresji, wandalizmu, wybryków chuligańskich i zachowań przestępczych.

Spośród wielkiej ilości młodzieży studiującej wybrano do badań studentów z kierunku wychowania fizycznego, ponieważ stanowią oni dość specyficzną charakterystyczną grupę. Zainteresowania sprzyjają licznym kontaktom towarzyskim, na których nieodłącznym elementem jest alkohol.

Niemal wszyscy badani spożywają alkohol, często wzorując się na starszym pokoleniu, a skutki jego picia jawią się dla większości pozytywnie i wydają się bardzo atrakcyjne.

Rozpatrywany problem spożywania alkoholu przez badanych studentów przybiera niepokojące rozmiary. Z wypowiedzi badanych studentów można bowiem wnioskować, że alkohol jest stałym

elementem życia towarzyskiego i często towarzyszy wypełnianiu czasu wolnego. Niepokojący jest fakt, że studenci z kierunku wychowania fizycznego często piją napoje alkoholowe, a są to osoby, których charakteryzować powinna szczególna troska o prawidłowy rozwój psychofizyczny i skutki spożywania napojów alkoholowych powinny być nieobce.

Przeprowadzone badania dotyczące spożywania alkoholu należy poszerzyć na całą społeczność studencką Akademii Bydgoskiej, bowiem niniejsze jako pilotażowe, nie wyczerpują wszystkich zagadnień dotyczących tego zjawiska.

PIŚMIENNICTWO

1. Drabik J., Aktywność fizyczna w treningu zdrowotnym osób dorosłych, cz. II, AWF Gdańsk, 1996
2. Habrat B., Szkody zdrowotne spowodowane alkoholem, Springer PWN, Warszawa, 1996
3. Kinney J., Learton G., Zrozumieć alkohol, PARPA, Warszawa, 1996
4. Stepien E., Alkohol a polska młodzież, Raport 1994, „Alkohol a Zdrowie”, nr 11, PARPA, Warszawa 1995
5. Stepien E., Frączak A., Przekonania dorastających o czynnikach i zachowaniach szkodliwych dla zdrowia, „Alkoholizm i Narkomania”, 1991, nr 8, s. 83-94
6. Zieliński A., Badania rozprzestrzenienia środków psychoaktywnych w szkołach ponadpodstawowych Ochoty i Śródmieścia, „Alkoholizm i Narkomania”, 1992, nr 9, s.63- 74

STRESZCZENIE

Nadużywanie spożywania alkoholu jest problemem społecznym a uzależnienie jest zespołem chorobowym, patologicznym powodującym uszkodzenie sprawności psychofizycznych. Ofiarami uzależnienia są nie tylko osoby pijące, ale i całe społeczeństwo.

Powodów, dla których spożywa się alkohol należy szukać w obyczajowości. Często wymienianym powodem picia alkoholu jest chęć i potrzeba szybkiego poprawienia nastroju.

Obserwacja życia akademickiego i występujące w nim przesadnie hałaśliwie, egocentryczne i niepokojące zachowania stały się przyczyną badań tegoż środowiska. Czy młodzież akademicka może przyczynić się do konstruktywnych przemian w zakresie kształtowania pożądaných społecznie wzorców w zakresie zmian kultury polskiej i obyczajowości?

Badania przeprowadzono w grudniu 2003 roku wśród studentów Akademii Bydgoskiej studiujących na kierunku wychowania fizycznego. Rozpatrywany problem spożywania alkoholu przez badanych studentów przybiera niepokojące rozmiary. Z wypowiedzi badanych studentów można bowiem wnioskować, że alkohol jest stałym elementem życia towarzyskiego i często towarzyszy wypełnieniu czasu wolnego.

SUMMARY

Excessive drinking of alcohol is a social problem and addiction to alcohol is a disease, a pathological syndrom which causes deterioration of mental and physical efficiency. The victims of the addiction are not only the drinkers themselves but the whole society.

The reason for drinking alcohol may be found in customs and habits. The often mentioned one is the will and the need for instant betterment of humour.

Observation of academic life and repeated alarming manners of students gave grounds for study of the environment. Frequent inordinate, rowdy, egocentric behaviour arouses concern and worry. Can university students contribute to constructive changes regarding formation of socially desirable models in Polish culture and customs?

Inquiry was carried out in December 2000 among Physical Education students from Bydgoszcz Academy. The problem under examination, the problem of drinking alcohol by the students comes up to alarming extent. From the declarations of the examined students it is possible to draw the conclusion that alcohol is a regular element of social life and frequently accompanies filling in free time.